

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1927 szeptember 30.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA:
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 36 Pengő, 1/2 évre 18 Pengő, 1/4 évre 9 Pengő, 1 hónap 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 221. szám.

Debrecen város közgyűlése elfogadta Hegymegi Kiss Pál dr és társai önálló indítványait

A fakompetencia felét adják ki az idén — A város a bábaképezdét átengedte a kultuszminiszternek — Nagy vita a kertségi kutak létesítése körül

A hosszú nyári szünet után csütörtökön tartotta meg első közgyűlését Debrecen törvényhatósági bizottsága — félház mellett. Mérsékelt érdeklődés mutatkozott a közgyűlés elején s mindössze harmincegy bizottsági tag volt jelen a közgyűlésen annak megnyitására. Persze választás nem volt a tárgysorozaton, már pedig csak ez a szám tud táblás házat csinálni. Lassanként mégis csak jelentkezett még egy pár bizottsági tag úgy, hogy a gyűlés első felében mégis megnövekedett a bizottsági tagok száma.

A gyűlés nivós volt és lefolyását semmi incidens sem zavarta meg s a tárgyalás mindvégig a parlamenti tanácskozás nivóján mozgott. A polgári ellenzék ez alkalommal is bebizonyította, hogy átéri teljes mértékben hivatását s hogy a városnak minden ügye iránt a legmélegebben érdeklődik s az ügyeket alaposan tanulmányozta. Tanúságot tett egyben az ellenzék arról is, hogy nem feledkezett meg programpontjainak egyik legfontosabb részéről, arról, hogy a kisemberek akar dolgozni. Ennek az ellenzék illusztris vezére, Hegymegi Kiss Pál kifejezést is adott és valóban majdnem minden felszólalásának célja a kisemberek, a szegény emberek érdekében a törvényhatósági bizottságnak, hanem magának a városnak, a polgárságnak s az ügyeknek előnyére van s a legutóbb is győztes csoportok az ügyek elintézésébe demokratikus szellemet vittek be.

A közgyűlés egytőlöt órát tartott, aminek magyarázata egyrészt az, hogy a tárgysorozaton igen sok tárgy szerepelt, másrészt pedig az, hogy az ellenzék tagok minden kérdésnél hangot adtak fel-felhangjuknak és a polgárság akaratának.

A közgyűlésről, amelyen Hadházy Zsigmond dr. főispán elnökölt, tudósításunk a következő:

A külsőség egészségügyi viszonyai és a failletmény

A főispán pontban reggel kilenc órakor nyitotta meg a közgyűlést. A Nemzeti Hírszék elmondása után Bacsoni Sándor dr. polgármesteri titkár ismertette a polgármesteri jelentést, amelynek a közegészségügyi viszonyokra vonatkozó részét Barna László dr. bizottsági tag kérésére teljes szövegében felolvasta. E résznek felolvasása különösen azért volt szükséges, hogy a közgyűlés tájékozva legyen arról, hogy a kertségeken és a külsőségeken milyen rosszak a közegészségügyi viszonyok, épen a jó ivóvíz hiánya miatt is.

Zelinger Ede azt kérdezi, hogy a

főgyógyász illetményeire vonatkozóan a garanciális panaszra érkezett döntésről miért nincsen szó a jelenlében.

Balogh István aziránt érdeklődik, hogy a polgári failletményt kikapják-e az idén ősszel és hogy miért szüntette be a város a faeladást, ami miatt a polgárság máshol kénytelen faszükségletét beszerezni.

Magoss György dr. polgármester kijelenti, hogy a garanciális panaszra érkezett döntést annak idején közölni fogják a közgyűléssel. A failletményre vonatkozóan kijelenti a polgármester, hogy a költségvetésbe már beállították a failletményt, azt 50 százalék erejéig ki is adják és ez az ősszel meg is fog történni. Az igaz, hogy a polgárságot fával ellátni a város nem tudja és a faárulást be kellett szüntetni. A háborúban és a háború után nagyon kihasználták az erdőt, nemcsak a rendszeres turnusokat termelték ki, hanem az előlirt mennyiségnél sokkal többet, 250.000 köbmétert is. Ennek a következménye az, hogy most a termelésnek csökkennie kellett és ma az a helyzet, hogy a város a törvényes és szerződésileg kötelezett fa mennyiségeket sem tudja kiszolgáltatni. Az esztelen kitermelés következményét még husz év múlva is meg fogják érezni. Mondta ő már akkor is, hogy megjön még a nagy kitermelésnek a bójtja.

A közgyűlés a válasz után a jelentést tudomásul vette.

Deák István kéri, hogy Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatására vonatkozó önálló indítványt vegyék tárgyalás alá.

A főispán ama kijelentésére azonban, hogy a szervezeti szabályrendelet értelmében előbb a kormányrendeleteket kell tárgyalni, a közgyűlés folytatta a tárgysorozatban következő pontok tárgyalását.

A tisztviselők ideiglenes segélye ügyében a közgyűlés elfogadta a városi tanács már ismertelt javaslatát.

A bábaképzőben lesz a kulturtartomány székhelye

Csűrös Ferenc dr. tanácsnok ismertette a kultuszminiszter leiratát arra vonatkozóan, hogy a város engedje át a volt bábaképző intézet épületeit és telkét a szervezendő közoktatásügyi kerületi igazgatóság, az úgynevezett kulturtartományi székhely hivatali részére. A városi tanács javasolta, hogy a város teljesítse a kérését és engedje át az épületeket és a telket erre a célra.

Markovits Elemér dr. ellenzi az átengedést.

Magoss György dr. kijelenti, hogy akkor elvisszik ezt az intézményt Debrecenből.

Márk Endre: Hát vigyék!

Hegymegi Kiss Pál dr. azt javasolja, hogy ezt a kérdést vegyék le a napirendről. Klebelsberg itt megint porosz minták után akar valamit létesíteni. Azonban először legyen meg az erre vonatkozó törvény. Inkább iskolákat létesítsen a miniszter és a tanítók javadalmazását javítsa meg. Nem sokra becsüli a kulturtartomány értékét. A klini-

kákon úgy sincs hely, tartsa vissza a bábaképzőt az állam inkább beteg elhelyezésére, kórháznak. Debrecen városa sem kisebb, sem nagyobb nem lesz az, hogy a tanfelügyelőség és löigézettség mellé idehozzák a kulturtartományt, amely csak azért létesül, mert a miniszterium szeretne szabadulni a tanítók illetményeinek miniszteriális intézésétől.

A közgyűlés azonban névszerinti szavazás után nagy többséggel a tanács javaslatát fogadta el.

Néhány miniszteri leirat letárgyalása után a közgyűlés elfogadta a Kossuth érdemeinek törvénybeiktatására vonatkozó indítványt, amiről más helyen emlékezünk meg.

Elfogadta a közgyűlés Pestvármegye amaz indítványát, hogy az utcákat és tereket az elszakított országrészek városairól, folyóiról, hegyeiről nevezzék el.

H. Kiss József tanácsnokot megbízták a községi bírói teendők ellátásával.

Köszönettel vette tudomásul, hogy Balogh István és Polgári József a tanyai iskolák részére telkeket adományoztak.

Planiroztaiják a városgazdai hivatal kijelölt telkét

Zöld József terjesztette elő ezután a városi tanács javaslatát, hogy a közgyűlés szavazzon meg 20.250 pengőt a városgazdai hivatal telkének planirozása költségeire.

Bakóczy Gábor: Értelmezése szerint a vásárcsarnok nem 25, hanem 100 millióba fog kerülni. Ne költson a város planirozásra, hanem vigye a város istállóját a köztisztasági telepre.

Zelinger Ede kifogásolja, hogy részletekben kéri a költségek megszavazását. Háromszor annyiba fog kerülni a városgazdai hivatal, mint amennyire tervezték. Kísérleti medium a törvényhatósági bizottság, nem más.

Zöld József kijelenti, hogy a kijelölt területről a homokot el is adhatnák, azonban ezt nem akarja a város, mert akkor azok, akik ott laptak házhelyeket, drága pénzen lennének kénytelenek anyagot hordatni oda és a gödröket betömetni.

A közgyűlés a költséget megszavazta.

Elfogadta a közgyűlés azt a tervezetet, amelyet a városi tanács a mezőgazdasági beruházásokra megszavazott 400.000 pengő felhasználására vonatkozóan készítelt és terjesztett be és amely szerint a városi birtokokon javításokat, új építkezéseket és a házi kezelésben lévő birtokokon új létesítményeket csináltatnak.

A rendőri palota ügye

A közgyűlés elfogadta a rendőrségi palotára vonatkozóan a rendőrséggel megkötött ideiglenes megegyezést és feliratban tiltakozik az ellen, hogy a rendőrség minden térítés nélkül használja az épületet, amikor más városokban a belügyminiszter vagy bért fizet, vagy megvette az

épületet, vagy új rendőrségi épületet épített.

A hordáripár gyakorlására vonatkozó szabályrendelet módosítását és ebben azt az újítást, hogy a hordárok létszámát 20-ról 40-re emelik fel, a közgyűlés elfogadta.

Elrendelte a közgyűlés a Bercsényi ucca végének, az Attila térnek és a Könyök uccának sürgős burkoiasát. Jövahagyta a tanács amaz intézkedését, hogy a Bélyeggyűjtők Egyesületének megengedte a városi címer használatát a bélyegkiállítás tartamára.

Az izraelita iskolaszékbe a közgyűlés a város képviselőtében Csűrös Ferenc dr-t és Ary Lajost küldte ki Mihalovits Jenő helyett a római katolikus iskolaszékbe tagul Szembatovits Józsefet küldte ki.

Debrecen a Bohémiában

Csűrös Ferenc dr ismertette a prágai német nyelvű Bohémia ajánlatát, hogy Debrecen a tervezett magyar számban a városról ismertetté adion közre. Javasolta, hogy erre a célra 3000 pengőt szavazzon meg a közgyűlés.

Márk Endre ellenzi ezt, mert semmiféle kapcsolatot sem akar a csehekkel. Ugyancsak ellenzi a javaslat elfogadását Zelinger Ede és H. Kiss Pál is, aki a német propaganda helyett az angol és francia propagandát tartja szükségesnek. A megmozdulás már megtörtént, aminek következménye, hogy már más pártbeli politikusok is sürgetik a demokratikus berendezkedéseket. A két öszezget megszavazza, de fordítsák más irredenta célra.

Magoss György dr.: Nagy jelentőségű, hogy épen Csehszlovákiából, Prágából induljon ki egy ilyen ismeretelés Magyarországról. A lap 100.000 példányban jelenik meg és az amerikai németek is ezt a lapot olvasják. A kormány és más városok is támogatják ezt az akciót, amivel, azt hiszi, jó szolgálatot tesznek a nemzeti célnak.

A közgyűlés meg is szavazta a 3000 pengőt.

Névszerinti szavazással átengedte a közgyűlés a Máv. üzletigazgatóságának 16 lakásos bérház céljára a Wesselényi téri telket és az államépítészeti hivatalnak utkaparóház céljára kért hortobágyi telket.

Atengedte a közgyűlés a Kálvinisták Templomegyesületének a Böszörményi út 2. számú betonbarakot szeretetház céljaira.

Egyhanguan elfogadta a közgyűlés Hegymegi Kiss Pál dr. és társai két indítványát: a városi nyugdíjasok illetménye ügyében hozott közgyűlési határozat jövahagyásának megsürgetésére és Debrecennek a második lakbérosztályba való sorozására vonatkozóan.

A kertségi és külsőségi kutak

Nagyobb vitát idézett elő Erdős József dr. önálló indítványa, amelyben a kertségeken és a külsőségeken kutak létesítését kérte. A városi tanács azt javasolta, hogy az indítványt adja vissza a közgyűlés a városi tanácsnak, hogy a kertségekre vonatkozó előterjesztéseivel együtt

a legközelebbi közgyűlés elé terjessze be.

Erdős József dr. azt kívánja, hogy ne odázzák el a dolgot, mert akkor ez is hónapokig fog elintézetlenül heverni. Megtörtént most is, hogy a Vénkertben elromlott egy közút. Jelentették a műszaki ügyosztálynak, az áttette a vízügyi osztályhoz, majd hosszas küldözgetés után értesítették a lakosokat, hogy a vízügyi osztálynál van a bejelentés. Végre is a lakosság, hogy a nyári nagy melegben víz nélkül ne maradjon, maga volt kénytelen a kutat megcsináltatni.

Hegymegi Kiss Pál dr. kéri a tanácsot, e tekintetben ne legyen szűk keblű. Ha közegészségügyi szempontok megkövetelik az új kutak létesítését, akkor bürokratikus huzavona nélkül is el kell rendelni a tiz kut létesítését. Az egész nem kerül sokba. A Tegláskertben 3, a Nyilastelepen 2, a Tócsókertben 1, a Vargákertben 1, a Köntöskertben 1 kutra van szükség, de szükség van kútra a Katz-telepen, a Homokkertben, sőt a Csapókertben is. A törvényhatósági bizottság tagjainak kötelessége, hogy a kismembereken segítsen.

Meg kell adni a jó ivóvizet a kertségi és külsőségi lakosságnak. Ezt bizonyítja az orvosi jelentés is. A dolgot tovább halogatni nem lehet.

Borsos József tb. tanácsnok vezedelmesnek tartja az ötletszerű intézkedést. A városi tanács a Nyilastelepen már elrendelte két kut furatását, a Tegláskertben már 65 méterre vannak egy kut furásával. 1924-ben és 1925-ben tiz kut furatását rendelte el a közgyűlés és a városi tanács 18 kutat furatott. Most ismét négy kutat furatnak, jövőre megint négyet. Most hitelezési alapon akarnak kutakat furatni és már van is ajánlatuk erre.

Erdős József dr.: A kutakat tartsa fenn a város, mert a furt kutak vize zavaros, nem mindig iható.

Magoss György dr.: Szabályrendelet van arra, hogy a külsőségeken és kertségeken a közművek létesítését az ottani lakosok tartoznak viselni. Míg ez a szabályrendelet fennáll,

nem lehet olyan határozatot hozni, hogy a város furasson kutakat.

A belsőség 550 holdon fekszik és még ezt sem lehet mindenütt kuttal ellátni, a külsőség és kertségek terjedelme 4000 hold. A külsőség az adó egytized-egyhuszad részét fizeti, viszont huszszor annyi közművet kellene létesíteni, mint a belsőségen. Nem kell teljesíthetetlen ígéretek adni a külsőségi lakosságnak, hanem önértetel kell önteni beléjük, hogy ha kell nekik valami, azt maguktól is tudják megcsinálni. Figyelmezteti a törvényhatósági bizottságot, hogy ezek a követelések és ezeknek teljesítése rosszra vezetnek, de amikor erre rájönnek, már késő lesz.

Freund Jenő dr.: A lakosságnak vízzel való ellátása életszükséglet, az feltétlenül szükséges. De a közgyűlés nem tudja, hány kutat és ezeket hova kell állítani. Régebben a kertségek maguk furattak és tartottak fenn kutakat, a maiak ezt nem teszik meg. A kérdést nem lehet úgy beállítani, hogy a kertségekben egyáltalában nincsen kut. Van, sőt minden lehetősebb telektulajdonosnak a házában is van saját kutja is. A megoldás az lenne, hogy

a kertségi szabályrendeletet záros határidő alatt módosítani kellene.

A kertségeken segíteni kell és el kell térni attól, hogy a belsőségi és a külsőségi között különbséget tegyenek. Különböző is a városi tanács csak annyi kutat létesít, amennyit a közgyűlés elrendel és a közgyűlés csak annyit rendelhet el, amennyire pénz van.

Markovits Elemér dr. is a tiz kut furatásának elrendelését javasolja.

Hegymegi Kiss Pál dr.: Igéreteket,

Női harisnya
" minden minőségben !!!
Tartós selyemharisnya 4-70 P-től
Márton Gyula és Fianál
Főter 25.

amelyeknek teljesítése nem áll hatalmában, tenni nem szokott.

Csak egyet ígért, hogy a szegényeknek támogatására lesz.

Nem szereti szembeállítani a belsőséget a külsőséggel, mert el kell ismerni, hogy a külsőségen is emberek laknak, az emberek ezrei és sok család, tehát ezekről gondoskodni kell. Nem a telektulajdonosok szempontjából kell a kérdést elbírálni, akik talán ott sem laknak, hanem a szegény ott lakók szempontjából.

A törvény is kötelezheti jövőző kutak létesítésére a várost.

Az egésznek költsége nem olyan nagy és a közgyűlés a szükséges 400 millió koronát az udvari fogatknál már meg is takarította. A gyermekek iránt, akik ott laknak kell könyöröletesnek lennie a törvényhatóságnak.

Budaházy Bruckner Ernő dr. is a kutak létesítésének szükségessége mellett nyilatkozik egészségügyi szempontokból.

Magoss György dr. polgármester: Minden kertségben van kut, itt csak kényelmi szempontokról van szó, hogy a kut egyik-másik embernek közelebb legyen.

Hegymegi Kiss Pál dr.: A parlamentig is megpróbáljuk elvinni a dolgot.

Magoss György dr.: A tanács maga is meg akarja csináltatni a kutakat.

Végül is a közgyűlés a közüzműkre való kitérés után a tanács javaslatát fogadta el azzal, hogy előterjesztését a legközelebbi közgyűlésre be kell terjesztenie.

Indítvány a világitási vállalat szerelési munkái ellen.

Ugyancsak hosszabb vitára adott alkalmat Magyar Simon dr. és társainak önálló indítványa, hogy a közgyűlés szüntesse be azt, hogy a világitási vállalat szerelési és javítási munkákat vállalhasson.

Magyar Simon dr. mindenre kiterjedő részletességgel és alaposan ismertette az ügy állását és a debreczeni 42 szerelő iparos helyzetét, akikkel megállapodás létesült, de ehez a városi tanács kikötéseket fűzött, amelyek a megállapodást érvénytelenre tették. A kikötés szerint a világitási vállalat ezután is végezhet javítási munkákat és a megállapodást egyoldalúan felmondhatja. A 42 szerelő iparos így nem tud munkához jutni. A világitási vállalat teljesítése kötelességet, szolgáltatáson öleső áramot, de ne avatkozzék bele a kisiparosok dolgába. Különböző is a város erre az üzletágra ráfizet. Az iparosok munkájának jóságára vonatkozóan meg van a garancia, mert a terveket és a kész munkát is a világitási vállalat vizsgálja felül. Az is konkurenciát jelent, hogy a teljesített munka felülvizsgálata 14 napig is eltarthat.

Ez a 42 szerelő iparos, aki egy-szerszámú 42 családot és igen sok alkalmazottat is jelent, nem tud megélni.

A világitási vállalatnak nincs is iparendelése és amint halja, most gyárüzemmel akar alakulni és

a törvényt így akarja megkerülni.

Utasítsa a közgyűlés a világitási vállalatot, hogy a vállalt munkákat hat hó alatt bonyolítsa le és szerelési üzemét szüntesse be.

Debreczeni Jenő részletes válaszban adott szakzerű oktatást, amely szerint a világitási vállalat csak javítási munkákat végez és a vállalt munkákat is a szerelő iparosoknak adja át és ezeknek beszerzési áron, még hitelre is, anyagot is ad. A szerelési munkálatok fenntartására azért van szükség, mert másként az éjszakai inspekciónak nem tudna fenntartani és ez üzem fenntartásával a vállalat érszabályozó ténykedést is fejt ki.

Fényes Jenő dr., Hegymegi Kiss Pál dr., Debreczeni Jenő és Magyar Simon dr. felszólalása után, aki az éjszakai inspekciónak kérdését is megoldhatónak tartja az iparosokkal, a

Gallér, kézelő **WACHÁ-nál** és ingeit mosassa

RAMMINGER hölgyfodrász
Szent Anna ucca 12. Telefon 15-37
PARÓKAKÉSZÍTŐ
Arenyérrel kiltintatva.

közgyűlés az ügyet további tárgyalás végett visszaadta a tanácsnak.

Az eperkerti iparvasuti építkezéseknek a Tóth és Sebestyén cégnek történt vállalatba adása ellen beadott felelbezés ügyében Szendrei Ferenc szólalt fel a kisiparosság érdekében, de a közgyűlés Borsos József műszaki tanácsos felvilágosítása után a városi tanács intézkedését jóváhagyta.

Néhány kisebb jelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés két óra-
kor ért véget.

Aratás a kanadai buzabányában

A három preritartomány 130.000.000 mázsa búzát fog exportálni — Magyarok a kéveköltögepek nyomában

Rosebud, Alberta,
1927. szeptember hó.

(A Debreceni Független Újság kanadai levelezőjétől.) Bányából jövök. A világ egyik legnagyobb — buzabányájából.

Es ez a hasonlat nem túlzás.

Ha az autó napokon keresztül egyazon irányba fut velünk szé-
dületes sebességgel és e napok
alatt a buzatáblák soha, egy pil-
lanatig el nem hagyunk bennün-
ket; ha agyunkban az aranykalá-
szos buzatáblák, a buzakeresztek
milliói, gigantikus tonna- és
dollárszámokkal egybekavarod-
va keringenek s a mindenség ki-
fűrészhetetlen kék magassá-
gain kívül nincsen körülöttünk
semmi, semmi más, csak buza,
buza... akkor nem túlzás ezt a
földet bányának elképzelni, ahol
száz és százezer szorgos kéz bá-
nyássza a minden korok legiga-
zabb, leghűségesebb aranyát, —
a búzát.

Szinte aggodalommal írom le
itt, hogy nagyon sok szerencsés
magyar van, akinek minden el-
vetett egy mázsa búzája hatvan
mázsát hoz, de egy magyar
sincs ma Kanadában, akinek leg-
alább 20 magja ne termett vol-
na. Aggódok, hogy egyesek ta-
lán ezt nem is hiszik és aggó-
dom, hogy az a sok áldott, ma-
gyar kéz, aki épen oly szorga-
lommal küzd ott, messze, a
Tisza—Duna közén a buzáért,
talán majd rossz szívvel gondol
a Gondviselőre, hogy hát az ő
munkájáért miért kell neki be-
érnie sokkalta kevesebb juta-
lommal.

Hej, pedig, de megérdemelné,
hogy kis zsákocská helyett tá-
gas ponyvák sokasága tejjék
meg keserves munkája gyümöl-
csével.

2700 acre (1110 négyszögöl)
földről mintegy 40.000 métermá-
zsa búzát csépel most egy albertai
farmer (ez nem kimagasló;
közepes eredmény az idén), te-
hát 100.000 dollár tiszta jövede-
lemmel zárja le ezt a gazdasági
évet olyan birtokon, amely át-
lag minden esztendőben meg-
hozza ennek a termésnek két-
ötöd részét.

A traktor mögé három kéve-
köti van akasztva, amely na-
ponta 20 óra hosszat, váltott em-
berekkel örült kelepelések kö-
zött ontja a kévét.

A gépek után kilenc jó ma-
gyar félmeztelenre vetkőzve,
sokszor nótázva, néha káromkod-
va (itt még ezt is szabad), de
mindig izzadva lohol és rakja
kupacba a szörnyű kévét.

E kilenc ember vezetője (a
bosse) katonatiszt volt otthon,
a formau őrmester a komáromi
váltüzereknél, ők a komandán-
sok itt is. Persze itt nem na-
gyon kell parancsolni, mert a
2700 acre összegyűjtését szak-
mányban vállalták el s így min-
denki maga javára dolgozván, a

dekében, de a közgyűlés Borsos József műszaki tanácsos felvilágosítása után a városi tanács intézkedését jóváhagyta.

Néhány kisebb jelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés két óra-
kor ért véget.

„parancsnok” alig éri utól a
sereghajtó „közlegényt”, akit
különböző Karámos Andrásnak
hivnak és a Nyírségből magával
hozta áldott jó nótás kedvét...
Acrenkint a kévek csovóba do-
bálásáért 45 centet kap az
„abtájlung” s így nehéz munká-
val, de 4.5—5 dollárt kezesnek
fejenként és naponként. A nap-
számban dolgozók is körülbelül
ugyanígy.

A munkabérek azonban mere-
deken emelkednek a prerie tar-
tományokban, mert a bevándor-
lás felfüggesztése miatt ka-
tasztrófális munkahiány fenye-
get.

Van rá kilátás, hogy magyar-
jaink a cséplési szezonból napi
8—10 dollárt munkabérekkel
tudnak majd beszámolni az ott-
hon maradt hozzátartozók nagy
örömeire.

Lankás, völgy és síkság mind,
mindenütt csak buza.

A kereskedők dusan felsere-
lik raktáraikat, összehorodnak
mindent, amire szükség lehet —
s amire Angliában már szükség
nem lehet — és ezt itt mind
megvásárolja majd a jó aratás
után a buzatermelő farmer és a
munkása. Ez igazán mezőgazda-
sági állam.

Itt van mezőgazdasági több-
termelés.

A mintegy 3 millió lelket
számláló három preritartomány
(Kanitoba, Saskatchewan és
Alberta) a világ egyik legna-
gyobb buzaexportáló területe.
Ez a 3 millió ember, amelybe
beleszámít a városok mintegy
1.000.000 lakosa is, ez évben leg-
alább 400 millió bushel (kb.
130.000.000 mm. búzát fog ex-
portálni, a legpesszimistiku-
sabb becslést véve alapul. Ez a
kvantum pedig testvérek között
is megér vagy 2.5—3 milliárd
pengőt.

A kanadai buzaspekuláció fő-
lött meghuzták a lélekharangot.
Az évek előtt megindított buza-
értékesítő szövetkezetek (wheat
pool-ok) igen jól beváltak s
minden előfeltétel adva van,
hogy ezek a poolok Kanada ösz-
szes farmereit tagjaik sorába ál-
lítsák.

A pool minden átvett bushel
buzáért (60 font) a cséplés után
1 dollárt fizet. Az átvett búzat
kezeli és kolosszális tételekben,
a világpiac hangulatának és ki-
látásainak mérlegelése alapján
— értékesíti, szállítja.

A farmer ezután még három-
szor kap a pooltól pénzt: kora
tavasszal, hogy a szántás-vetési
legszükségesebb kiadásokat fe-
dezni tudja, júliusban, hogy ara-
tásra is legyen pénz a ház kö-
rül. Szeptemberben azután a
részletek és az évi elért átlagár
közötti különbözetet, mint vég-
leges elszámolást.

Igy a hires winniepei gabona-
tőzsde lassan összezsugorodik,

mert fokozatosan nem lesz farmer, aki a pool előnyeit nélkülözni akarná. Ez viszont a spekuláció halála.

Magáncég egy szép napon csak úgy lesz képes Kanadában buzát venni, ha hajlandó lesz a poolnak pontosan a világarbitáson tartott árát megfizetni.

No, de ki látott már olyan boldogot, aki a haszon minden kilátása nélkül foglalkozzék valamely üzlettel.

Az Egyesült Államok farmerai a kanadai poolok mintájára szervezkednek. Sőt a saskatchewau-i magyar telepések is egy magyar buza szövetkezet létesítését határozták el.

A kanadai prerik, a Hudson öböl és a nagy tavak elevátor-óriásai pedig a vonatok és a hajóterek végtelenségét tömik a preri aranyfolyamával.

A zsákot soha nem látott buza elindul a saskatchewau-i magyar telepes cséplőgépeiből s valahol messze, talán a debreceni István-gőzmalom garatjában találkozik a hófehér hamvasokon gonddal kezelt óhazai testvérrel.

Demetrovits Dezső.

Országos timárparl nagygyűlés Debrecenben

A Magyar Bőriparosok Országos Szövetségének legutóbbi közgyűlésén Sztéryi József báró elnök fejtegette a csehekkel kötött szerződésnek timárparunkra várható súlyos hatását s ezzel kapcsolatban kilátásba helyezte, hogy a szövetség messzemenő támogatást kíván nyújtani a létezőkben fenyegetett kisiparnak. A szövetség nemrég tartott ülésén a debreceni timárparosok kezdeményezésére elhatározta, hogy október hó 8-án, szombaton délután 4 órakor a debreceni kereskedelmi és iparkamara disztermében az MBOSZ rendkívüli közgyűlését fogják megtartani, amelyre nemcsak a MBOSZ összes tagjait, hanem azokat a timárparosokat is meg fogják hívni, akik még nem tagjai az MBOSZ-nak. Ugyancsak meghívják a közgyűlésre a helyi hatóságok, valamint a közgazdasági élet jelentős tényezőit.

A közgyűlés napirendjének legfontosabb pontjai: 1. A magyar timárkiszipar helyzetének alakulása az osztrák és a cseh kereskedelmi szerződések következtében. Előadó: Morvay Oszkár dr. ügyvezető titkár. 2. A magyar timárkiszipar technikai fejlődésének kérdése. — Előadó: Lengyel János ny. műszaki tanácsos, börtgyári igazgató. A nagygyűlésen az ország összes timárparosai feltárhatják sérelmeiket és megjelölhetik azokat az eszközöket is, amelyekkel a helyzeten javítani lehetne. A közgyűlésen teendő javaslatokból azután majd leszűrődnek a tanulságok és előreláthatólag ki fog alakulni az a munkaprogram, amelynek megvalósítása az MBOSZ célkitűzése lesz.

Divatszineket fest WACHA!

Elsőrendű iskola- és sportöltöny-szövetek métere 10 pengőttől kaphatók: FELDHHEIM IMRE posztóházában KUSSUTH UCCA 6.

Ki felelős azért, hogy nem fogadtuk el 1920-ban a franciák viszonylag rendkívül kedvező békeajánlatát?

Az akkori kormány tagjai egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tesznek. Friedrich István szerint a magyar sorsot akkor jobb utakra lehetett volna terelni

Budapest, szeptember 29. A múltat idézi fel az a „leleplezés”, amely most látott napvilágot, de ez a múlt szinte utat mutat a jövőbe. Az akták szerint Franciaország 1920-ban oly értelmű ajánlatot tett a magyar kormánynak, amelynek eredményeként az elszakított területek jórésze az anyaországnál maradhatott volna.

E pillanatban homály fedi a kérdést, vajjon a magyar politika akkori vezetői mulasztották-e el teljes erővel kihasználni az alkalmat, hogy a megszállás alól felszabadítsanak Magyarországhoz tartozó területeket és

városokat, vagy pedig külső körülmények hiusították meg ennek a szép tervnek megvalósítását?

Ezt a homályt csak növelik azok az ellentétes nyilatkozatok, amelyeket az illetékes körök ebben az irányban tesznek.

Kívánjuk, hogy ez a nagyfontosságú ügy teljesen tisztázva kerüljön a magyar közvélemény elé. Ha egyszer nem is sikerült valóra váltani a Magyarországnak adott ígéretet, a kisérlet meghiusulásának körülményei fontos tanulságot nyújtanak a jövőre nézve.

Mit tartalmazott a francia ajánlat?

A trianoni békeszerződés aláírása előtt

Maurice Paleologue volt szentpétervári nagykövet tartotta kezében, mint a külügyminisztérium vezértitkára, a francia külpolitika irányítását.

Akkoriban a francia külpolitika súlyos problémák előtt állott Kelet-Európában. A szovjet csapatok Varso alatt állottak és a szovjet győzelme az orosz-lengyel háborúban feltört volna azt az egyensúlyt, amelyet a francia politika megalkotni igyekezett. Talán ez az oka, hogy

Paleologue új támasz után nézett Közép-Európában, a volt ellenségek között. A választás Magyarországra esett.

Két hónappal a trianoni békeszerződés aláírása előtt, Paleologue Párisban a nem hivatalos misszióban tárgyalásokat folytatott Semsey Andor grófnak átadott egy 1920. április 15-én kelt „note preliminaire”-t, amelyhez térkép is mellékelve volt. A francia javaslat politikai előnyöket kívánt Magyarországnak biztosítani.

Barátsági szerződést ajánlott és

Friedrich István szenzációs nyilatkozata

Megkérdeztük ebben az ügyben Friedrich István volt miniszterelnököt, aki így nyilatkozott:

— Miért ez a nagy csodálkozás? Én nem csodálkozom, mert

nekem 1919-ben már az a megváltozhatatlan álláspontom volt, hogy nem szabad a béketárgyalásokkal sietni.

Én meg voltam győződve és ma is szentül meg vagyok győződve, hogy az én „kalandor álláspontom” — így nevezték ezt akkor hazánk bölcsői — volt az egyedüli helyes álláspont. Igenis,

a legkülönbözőbb ajánlataink voltak a különböző antant-hatalmak részéről. Biztatások különböző akciókra; ezeknek egyrésze még egy szomszédos állam katonai segítsége is a legkonkrétebb formában kilátásba volt helyezve.

A bolsevikiek elleni frontban való részvételre vonatkozóan a francia vezérkar katonai megbizottja is többször kérdést intézett hozzám, de ezekre a körülményekre ezidő szerint nem terjeszkehettem ki. A kötelező titoktartás demarkációs vonalát nem óhajtom most átlépni. De gondoskodni fogok, részben már is gondoskodtam, hogy az elfogulatlan történetírónak erre vonatkozóan megdönthetetlen bizonyítékok álljanak rendelkezésére. Az én álláspontomat az akkori hatalmi konzolidációjuk kiépítésével elfoglalt előkelő urak annyira veszélyesnek tartották, hogy külön tanácskozáson állapodtak meg abban, hogy Friedrich István, aki „kalandos terveivel a kommunizmusnál is nagyobb veszélyt jelent a feltámadó nemzetre”, el kell tüntetni minden áron a színtérről.

felkínálta, hogy a magyar nemzetiségi területeket meghagyják Magyarországnak, míg Romániában a magyar, székely és szász többségű területeknek autonómiát biztosítanak. A térkép szerint Magyarországnál maradtak volna Komárom, Nyitra, Léva, Losonc, Rimaszombat, Rozsnyó, Kassa, Ungvár, Munkács, Beregszász, Szatmárnémeti, Nagykároly, Nagyvárad, Arad, Szabadka és Zombor városok, tehát az a terület, amely körülbelül megfelel a Rothermere-határnak is.

A politikai előnyökkel szemben Franciaország gazdasági és katonai koncessziókat kívánt Magyarországtól, kívánta az államvasutak bérletét, a nehézipar és a dunai hajózás kontrollját, ezenkívül százezer fonyt magyar katonát kívánt Lengyelország segítségére indítani.

Ezt az okmányt 1920 július 20-án a magyar külügyminisztériumban is átnyújtották.

A tárgyalások július végén megszakadtak. Paleologue Barthou váltotta fel és a kérdés lekerült a napirendről.

(Lásd a Tisza-per zárt tárgyalásainak erre vonatkozó kedélyes részleteit.)

Ezért lettem én a Tisza-perben vádlott.

A „kalandor-álláspont” pedig megbukott és győzött az állítólagos „blokkadó leromboló, megfontolt, guvernementális bölcsesség”, amely még azt sem hitte el nekem, érelmeszedett fejével, hogy nem béketárgyalásokra hívnak minket, hanem bekédiktátumra. És

az utolsó percben is azt hangoztattam, hogy elég, ha egyetlen egy megbízottat küldünk, egy „kurirt” az aláírandó békeparancsért.

Nem hittek nekem. Egész vonatra való személyzetet vittek magukkal. Ki ne emlékezne arra, hogy milyen bánásmódban volt ott része ennek az úgynevezett béke delegációnak és milyen szánalmas eredménnyel jött haza.

LÓHERE-ÉS LUCERNA-MAGOT

legmagasabb napiárban vásárol

ANGOL MAGYAR BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
MAGOSZTÁLYA

Mauthner Ödön Magtermelő és
Magkereskedelmi R.-T. tiszántúli
képviselete

FERENC JÓZSEF UT 63

Allítom és állítani fogom életem végéig mint koronatanu, hogy igenis ráértünk volna a béketárgyalásokra menni és a várás csak jobb szituációt teremtett volna.

— Megszólalt már Lloyd George, nyilvánosságra hozták a Paleologue-féle ajánlatot is. Ugy látom, jön a többi is és feltartóztatatlannul utban van az igazság.

A magyar sorsot jobb utakra lehetett volna terelni.

A felelősség azoké, akik ezt megakadályozták.

— Minden egyéb, amit erről beszélnek, elfátyolás és kertelés.

Felmentettek egy gazdálkodót az uzsora vádjá alól

A debreceni törvényszék Balogh tanácsa előtt állt uzsorával vádolva csütörtökön délelőtt Flórián Nagy János derecskei gazdálkodó, aki ellen az volt a vád, hogy még 1924-ben egyik ismerősének, özv. Széles Ferencnek 30 mázsa búzát adott kölcsön olyan feltétellel, hogy egy évre 12 mázsát kell kamatban fizetni a 30 mázsa után. A félévi kamat fejében levontak mindjárt 6 mázsa búzát és így csak 24 mázsát kapott a kezéhez Szélesné. A vádirat szerint az uzsorakamat miatt anyagilag tönkrement Szélesné, aki nem tudta fizetni az adósságát. A tárgyaláson azonban bebizonyult, hogy Szélesné nem ment tönkre, sőt szőlőt is vásárolt azóta. A kölcsön nem volt uzsora, kölcsön, mert nem olyan feltételek mellett történt, mint ahogy azt vád tárgyává tették. Dr. Kádár István ügyész a vádat elejtette s a bíróság a további eljárást megszüntette.

Ki a legnagyobb élő magyar költő?

Ez volt a címe a „Debreceni Szemle” című folyóirat egyik hirdetésének. A hirdetést természetesen nem írta alá a szövegezője, így én is névtelenül tettem ellene egy s más kifogást a Debreceni Független Újság szeptember 27-i számában. Másnap egy helyi lapban két választ is kaptam. Az egyiket — meglepetésemre — Szondy Györggy, írta, akitől egy cikk is jelent meg a „Debreceni Szemle” kifogásolt módon hirdetett számában. Szondy Györggy cikkét még nem olvastam, éppen azért kifogásaim sem őt, sem munkáját nem érinthették. Ingerült felszólására tehát nincs is mit felelnem; cikkével, amikor a Debreceni Szemlét a D. F. U.-ban a szerkesztőség szíves engedelmével részletesen ismerteti fogom, úgyis lesz alkalmam foglalkozni.

Nem hagyhatom azonban szó nélkül a másik választ, melyet a „Debreceni Szemle” kiadóhivatala írt alá. Meg kell jegyezmem, hogy cikkemre, melyben senkit meg nem sértettem, melyben a Debreceni Szemle komoly értékéről, szerkesztőinek tudós voltáról magasztalt költőjének: Aprily Lajosnak igaz művészetéről illő elismeréssel szóltam, méltatlan ez a válasz. Azért mert én, újból kimondom,

egy hirtelen hangját meg nem felelőnek tartom, jóhiszemű ember meg nem gyanúsíthat azzal, hogy egy „minden magyar embernek jól eső örömhír” nekem „rosszul esik”. Abból, hogy én egy másodrangú magyar költőnek elsőrangúak fölé emelése ellen tiltakozom, csak ferdítve lehet következtetni, hogy szerintem Magyarországon magyar költőt dicsérni nem szabad. Ilyen megokolatlan vádak már csak a lap nevében is vissza kell utasítanom, amely hasábjait számomra megnyitotta. Arról, hogy az ember magával elmentéses világnézetű, vagy esetleg csak más politikai párthoz tartozó költőt is tarthat nagynak, elfogult ellenfeleimnek hiába is beszélnek.

Hozzájuk csak egy kérdést intézek: szabad-e Magyarországon nagy magyar költők méltatlan háttérbe szorítása ellen felszólalni? Egy másikat pedig minden egyenes eszű emberhez, Minthogy a „Debreceni Szemle” kiadóhivatala szerint furcsán anyagias asszociáció-mal önmagam ítéltem el s tettem méltatlanná részletesebb feleletre, kérem: ki az anyagias? Az, aki a tudományt üzletiesen hirdeti, vagy az, aki az ilyen üzleties hirdetést kifogásolja?

Kardos Pál.

Átcsónakázott az óceánon egy német matróz

Madrid, szeptember 29. Las Palmasban, a Kanári-szigetek fővárosában egy német szállt partra, aki maga építette 13 méter hosszú és 3 méter széles csónakján érkezett Amerikából. A vakmerő ember régebben a Wallhalla német gőzhajón volt matróz. Nem vitt magával az elesésén kívül a 4000 tengeri mérföld hosszú utra egyebet, mint egy zseborát, egy irányítót, egy kutyát és egy macskát. Útja 46 napig tartott. Hugo 40 éves, a világháború idején spanyol nőt vett feleségül Las Palmasban és most rokonait jött meglátogatni, akiket nem látott, mióta amerikába vándorolt. Az utat visszafelé szintén csónakján akarja megtenni.

— Állattenyésztési szakértekeztet Debrecenben. Mint jelentettük, a tiszántúli mezőgazdasági kamara a husserlféltenyésztés és értékesítés felkarolása és az ezzel kapcsolatos kérdések megtárgyalása céljából a kamarakerület számos vidékén állattenyésztési szakértekeztet fog rendezni. Hajdu és Biharvármegye területére kiterjedőleg október 5-én, délután 4 órai kezdettel fogja ebből a célból szakértekeztetét megrendezni, Debrecen városházának tanácstermében. E szakértekeztetre minden érdeklődőt meghív és szívesen lát a tiszántúli mezőgazdasági kamara.

Gyászfokeztet és WACHA!
minden szint fest

Budapestre utazók!

HUNGÁRIA
GŐZFÜRDŐ

VI., Dohány u. 42-44
este 10 órától
egész éjjel nyitva!

Törököt fogtak a csendőrök a Nagycserén

A nagycseréi csendőrök szerdán a nagycseréi tanyák közt egy öreg, rongyos ruhájú, magyarul nem értő férfit fogtak el. Az öregnél volt egy kávéfőző masina, két reszelő és egy fejsze. Semmiféle igazolványt nem tudott felmutatni és mivel kihallgatni sem tudták, nem tudták megállapítani, kicsoda. Behozták az öreget a rendőrségre, ahol dr. Kubinyi Béla rendőrfőigazgató elé került. Kiderült, hogy törökül beszél és egyre csak Stambul emlegeti. A rendőrség, hogy a kihallgatást eszközölni tudja, felkérte tolmácsnak dr. Ecsedi István egyetemi magántanárt, aki hosszabb időt töltött Törökországban.

Az öreg török elmesélte, hogy

Megjelent a pénzügyminiszter rendelete az idegen államok pénznemeiben megállapított értékek illetéki átszámításairól

Budapest, szeptember 29. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki az idegen államok pénznemeiben megállapított értékek illetéki, valamint a fenyőzési és forgalmiadó megállapításánál történő átszámításáról. Eszerint az örökösödési illetékek átszámításánál, amennyiben a kincstár joga erre az illetékre 1927. szeptember havában nyílt meg, továbbá az 1927. októberében a nyersbevétel valutában folyik be, a következő átszámítási kulcs az irányadó:

Egy angol font 27,78, egy dollár 5,68, egy francia frank 0,22, egy svájci frank 1,10, egy cseh korona 0,17, egy dinár 0,10, egy belga frank 0,80, egy hollandi forint 2,29, egy lei 0,04, egy zloty 0,63, egy schilling 0,80, egy birodalmi márka 1,36, egy lira 0,31.

A devizák átszámítási kulcsánál a következő az irányadó:
Amsterdam 2,29, Kopenhága 1,13, Osló 1,51, London 27,77, Newyork

Stambulban született és 5 éves korában szüleiével Braziliába ment, onnan Spanyolországba, Portugáliába és Angliába. Mint munkás dolgozott mindenütt és most öregségére haza akar menni Stambulba. Atjött a tengeren, de elvesztette a pénzt s iratait és elhatározta, hogy gyalog, a sinek mentén megy haza Stambulba. Atbolyongott Németországban, Ausztrián és lekerült Magyarországra.

A debreceni rendőrség a tárgyaltól öreg törököt engedély nélküli határátlépés miatt megbünteti és átadja a fővárosi rendőrségnek, hogy esetleg a török konzulátus útján gondoskodjanak további tórsáról.

5,71, Páris 0,22, Zürich 1,10, Prága 0,17, Belgrád 0,10, Brüsszel 0,80, Bukarest 0,04, Szófia 0,04, Stockholm 1,54, Bécs 0,80, Berlin 1,36, Milánó 0,31 pengő.

Amennyiben valamelyik külföldi pénznemre átszámítási kulcs megállapítva nincsen, esetről-esetre a pénzügyminiszterium döntését kell kikérni. Az örökösödési illetékeken kívül más illetékek értékalapjainak megállapításánál a külföldi pénznemek értékét, ha azokat budapesti, vagy más belöldi tőzsdén jegyzik, az illetékek fizetésének bejelentési napján jegyzett árfolyamot kell venni, ha ezen a napon jegyzés nem volt benne, azt a megelőző legközelebbi tőzsdéi jegyzés szerint kell megállapítani. Olyan külföldi pénznemek átértékelésénél, amelyek belöldi tőzsdén nem jegyeztek, minden esetre a pénzügyminiszterium elhatározását kell kikérni.

A városi tanács a közgyűlés szinte egyhangu kívánságára lemondott a Habsburg hintók megvételéről

Debrecen város törvényhatósági bizottságának csütörtöki közgyűlésén végleg elintézték neyr! az úgynevezett udvari fogatoknak a dolga, amennyiben teljes mértékben érvényesült azoknak az akaratára, akik azt óhajtották, hogy a város ne vegye meg ezeket a kocsikat.

Zöld József tanácsnok ismertette az ügyet és a tanács nevében javasolta, hogy az öt kocsit vegyék meg.

Erdős József dr. elismeri, hogy a kocsiknak meg van az értékük, de mindenhol, Debrecen városánál is a gépjárműre térnek át, ilyen luxuskocsikat megvenni nem szabad. A kocsik olyanok egyébként, hogy azok belsejét nem is lehet javítani, mert a Habsburg koronával átszőtt selymet, amilyen a kocsikban van, ma már nem gyártják. Magyarország függetlenségének és Kossuth érdemeinek törvénybe iktatása idején nem lehet ilyen uraságoktól levett dolgokat megvásárolni. Ha valakit meg akarunk tisztelni, azt az ötszögletbe ültetjük.

Közbeszólás: Ugy van. Az kell ide.

Erdős József dr.: Takarékosági szempontból is kifogásolja a kocsik megvételét, amelyeknek a fentartása is sokba kerül.

Varjassy Imre a debreceni

ipar védelmében szólal fel és szintén tiltakozik a vétel ellen.

Radó Rezső dr. közzgazdasági, ipari és iparfejlesztési szempontból ellenzi a kocsik megvételét. A városok mindig büszkéek voltak, hogy valamely dolog náluk készült és most mégis idegent akarnak venni. Azzal is igazolni kell a mostani idegen járás idején kulturigényünket az idegenek előtt, mert hiszen az ipar és kereskedelem is egyik főtenezője a kulturának, hogy ezt is Debrecenben csinálták. Ezek az udvari kocsik azt igazolnák, hogy olyat Debrecenben nem tudnak csinálni. Ez szegénységi bizonyítvány lenne iparunkról. Amikor a mi iparságunk nehéz helyzetben van, amikor az ipari konjunktúra nagyon kedvezőtlen, a város kötelessége saját iparosait támogatni.

Zelinger Ede: Nem járul hozzá az átkos kocsik megvételéhez, a helybeli ipar megszegyenyítése lenne, hogy ilyen vackokat megvennénk. Mit akarnak ilyen vacakkal. Meghajol a lojális érzés előtt, de ilyen vackot ne vegyene.

Gyarmati István: Ha magyarnak valljuk magunkat, ne engedjük ide semmi idegent. Próbálja csak meg a magyar ember, hogy Bukarestben valamit elfogadtasson. Uraságoktól levett kabát nem hozzánk való. Akár olcsó,

akár drága, ne vegyük meg. Az ügynök teherautón vitte a kocsikat városról-városra és senki sem vette meg.

Tervegy Tamás dr. sem ipari, sem kereskedelmi, sem történelmi, sem kulturális szempontból nem tartja szükségesnek és helyesnek a kocsik megvételét. Csinálnak a magyar iparosok is olyan kocsikat.

Bakóczy Gábor: Kossuth érdemeinek törvénybeiktatását mindenki örömmel megszavazta és most megszavazzák a Habsburg kocsik megvételét.

H. Kiss Pál dr. kéri a városi tanácsot, vonja vissza javaslatát. A Habsburg kocsikat az egész világon nem vette meg senki, csak most Debrecen. Debrecen városához és a tanácshoz nem méltó e kocsik megvételét. Mindig tiltakozott a Habsburgok visszahozatala ellen, de izlése tiltakozik, hogy a trónfosztott családól elvett kocsikat Debrecen város megszerezze. Amikor tíz kutra, amelyre nagy szükségünk van, nincs pénzünk, akkor ilyen fogatvásárlásra van. Csak addig nyújtózunk, ameddig a takarónk ér. Nincs szükség díszes bevonulásokra és ünnepegekre. A mult közgyűlésen látta a városi tanács a közhangulatot és a leszavaztatást úgy hidalta át, hogy szakértők meghallgatása végett az ügyet vissza vette. Fontos és sürgős ügyek nincsenek a tárgysorozatban, de ezt fontosnak tartották és ezt idehozták. Kéri, vonják vissza ezt az odiosus ügyet.

Magoss György dr.: Politikai kérdést vontak bele az ügybe. A kocsikra szükség van. Ha négy-öt kocsival kell kivonulni, ez nagyon szegényes.

Közbeszólás: Ott a taxi! Magoss György dr.: A városi tanácsot csak az a szempont vezette, hogy szüksége van ezekre a kocsikra. Így aztán kénytelen lesz a város rosszabbat venni.

Márk Endre: Ne tessék venni. Magoss György dr.: Ugy lát-szik fontosabb a politikai kérdés, mint a város érdeke. Itt volt az alkalom, hogy olcsón megvegyük a szükséges kocsikat, amelyek helyett másokat később drágán leszünk kénytelenek vásárolni. Majd figyelmeztetni fogja erre — ha él — a törvényhatóságot.

Zelinger Ede: nem fogunk sirni, hogy nem vették meg.

Végül is a polgármester bejelentette, hogy a városi tanács leveszi az ügyet a napirendről, amit a közgyűlés helyesléssel vett tudomásul.

Rádió műsor

PÉNTEK.

Budapest (555.6). 9.30 Hírek, közzgazdaság. 12: Pontos időjelzés, hírek, közzgazdaság. 13: Időjárás- és vízállás jelentés. 15: Hírek, közzgazdaság, élelmiszerárak. 17: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés és mozikképműsora. 17.15: Ilj. Kozák Gábor és cigányzenekarának hangversenye. — 17.45: Egészségügyi előadás. Dr. Vahl Elemér: „A tüdővész elleni védekezés”. 19.15: „Mit és kit idézzek”. — Irodalmi rejtélyverseny. Tartja: dr. Bánóczy Dezső. 20.30: M. Hir Sári (zongora) és dr. Molnár Imre (ének) együttes hangversenye. Zongorán kísér Polgár Tibor. 1. Régi magyar dalok Kern Aurél és Losonczy Dezső átírásában. 22: Pontos időjelzés, hírek, közlemények, az ügétverseny eredményei. 22.30: Vörös Feri és különleges hármás zenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból. Berlin (483.9, 566) — Königs-wusterhausen (1250) — Stettin (236.2). Bern (411) — Basel (1100). Breslau (322.6) — Gleiwitz (250).

HIREK

Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Vájélech, T'süvoh szombatján: pénteken este egynek 6 órákor. — Szombaton reggel Haskomoh 7, Muszaf-ima hitszónoklattal fél 11, Mincho-ima fél 4, esti ima 6 órákor. — A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel egynek 8 órákor Mincho-ima keretében Talmudi előadás. Hétköznapokon reggel szelichosz: háromnegyed 7, a Kápolnási uccai templomban szelichosz: reggel fél 6 órákor. Hétköznapokon mindkét templomban este fél 6 órákor. — Az elnökség.

Amerikai református esperes Debrecenben. Mint megírtuk, az amerikai független magyar református egyházmege esperese, Sebestyén Endre tizenötévi távollét után hazajött látogatába s utjában Debrecenbe is ellátogat, hogy dr. Baltazár Dezső püspököt fölkeresse, kinek mindkét amerikai gyűjtőkörútján, melyet a kollégium érdekében tett, nagy segítségére volt. Sebestyén Endre esperes az alkalommal két ízben is meg fog jelenni a debreceni hatalmas gyülekezet előtt s október 2-án, vasárnap délelőtt 11 órákor az ősi Nagytemplomban fog prédikálni, ugyanaznap délután 5 órákor pedig a Kossuth uccai templomban vallásos-estély keretében fog előadást tartani az amerikai magyarok egyházi életéről. A kitűnő egyházi szónok meghallgatására már most felhívja az egyház vezetősége a gyülekezet tagjait.

Altobaleset a szoboszlói országúton. Debrecen és Hajdusoboszló között szerdán este szerencsés kimeneteli autóbaleset történt. Egy teherszállító Ford-kocsin haladtak Debrecenből Hajdusoboszló felé Neumann József és Burg József debreceni fiatalemberek. A sáros országúton az autó hátsó gumi defektet kapott és a kocsit befarolt az árokba. Az autóból minden kizuhant a sárba, a két fiatalember is kiesett, de semmi komolyabb bajuk nem lett.

A KAOSZ közgyűlése. A KAOSZ debreceni csoportja október hó 2-án, vasárnap délelőtt fél 11 órákor közgyűlést tart, amely a kereskedelmi alkalmazottakra nézve igen fontos ügyeket fog tárgyalni. Felkérjük a kartársakat, hogy a fenti időben okvetlenül megjelenni sziveskedjenek, mert az elmaradásból föltétlenül kár származik. A budapesti központ részéről Fleischer ügyvezető elnök lesz jelen. Vezetőség.

Dr. OETKER-féle sütpor és vanillincukor így eredményez!

A 127 receptet tartalmazó könyvet kívánatre ingyen és bérmentve küldi: Dr. A. OETKER Budapest, VIII., Conti ucca 25

Debrecen város törvényhatósági bizottsága kéri a törvényhozást, hogy Kossuth Lajos érdemeit iktassa törvénybe

Nagy lelkesedéssel helyeikről felállva egyhanguan hozták meg a határozatot

A csütörtöki városi közgyűlésnek legkiemelkedőbb, legszebb és lélekemelőbb mozzanata volt Hegyemegi Kiss Pál dr. és társai amaz önálló indítványának elfogadása, hogy a törvényhatóság írjon fel a kormányhoz, illetve a törvényhozáshoz Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatása iránt.

Amikor Vásáry István dr. polgármesterhelyettes főjegyző, az indítványt ismertette és annak elfogadását javasolta, a törvényhatósági bizottsági tagok felálltak helyeikről és az indítványt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták el.

A tárgyhoz Lencz Géza dr. egyetemi tanár szövelt hozzá és hazafias érzéstől áthatott, lelkes szép beszédet mondott.

— Bár köszönettel látja, — mondta — hogy a közgyűlés a nagyfontosságú indítványt lelkesedéssel fogadta el, mégis a lélek önkéntelenül kiáltó szava nélkül nem mehet el az esemény mellett. Lelkes szavakkal méltatta ezután Kossuth Lajos óriási

Vig-estélyek Debrecen város Népházában. A Debreceni Népház Egyesület, mely a Stefánia Szövet-séggel és a Magoss György Inté-zettel karöltve városunk szociális életébe és legfőképpen az anya és csecsemővédelem terén mintszerű intézményeivel oly szép sikerrel munkálkodik, Vig-estélynek rendezését határozta el Debrecen város Népházában (volt DEMKE épület) lévő teljesen modernül felszerelt színpaddal rendelkező intim dísztermében. Az első vig-est 1. és 2. szombat és vasárnap lesz megtartva. A szinte nevelésesen csekély belépődíjak mellett — amelyekből befolyó jövedelem az egyesület intézményeinek céljaira fordítottatik — a közönség két órán át nagyszerűen mulathat s ugyanakkor pár fillérjével a jótékony-célnak is áldoz. A műsort aktuális kuplék, ének és táncszámok, tréfák, vig-jelenetek töltik ki, hivatásos művészek és városunk legkiválóbb műkedvelőinek részvételével, a közönség által művészi rendezéseiről és játékaról már jól ismert dr. Laczkó József rendezésében. Helyárak: I. rendű ülőhely 80 fillér, II. rendű 60 fillér és III. rendű 40 fillér Jegyek előre válthatók Czabán Nándor fűszerkereskedő Cegléd ucca 22. szám alatti üzletében (DMKE-vel szemben) és előadás előtt egy órával a pénztárnál. Telefonon előjegyezhetők 5-92. szám alatt egész nap.

Szerb csendőrök vérlázító brutálitása. Bajáról jelentik: Brünner Márton kunbajai üzemtulajdonos levanteoktató szept. 22-én rendes utlevéllel a tranoni határon túl fekvő Tavankutra utazott. Megérkezését követő este szerb csendőrök és detektívek mentek érte, akik durván bántalmazták. Brünner védelmére háziasszonya szót emelt, de megjárta, mert a csendőrök olyan súlyosan bántalmazták, hogy a szabadkai kórházba kellett szállítani. Brünnerrel a csendőrökre vitték. A csendőrösről válogatott kizásokról vetették alá. Utlegelés közben a csendőrök vezetője tört magyarsággal ezt kiabálta: nesze magyar tiszt, nesze levanteoktató. Minden áron ki akarták szedni belőle, hogy ki a kunbajai levante vezetője, hány csendőr és vámör van ott és kik a parancsnokok. Éjjel körül szekerre tették és Szabadkára vitték, ahol magánzárkába csukták. Brünnernek egy tavankuti ismerőse eljárt érdekében és sikertült

érdemeit, akit úgy fog fel, mint a nemzeti feltámadás megsemmisítőjét. Kossuth Lajos neve és szelleme kétszer segítette a magyar nemzetet a feltámadáshoz. A múlt század első felében, amikor itthon és másodsor az abszolutizmus idején a külföldön működött. Ezt a tényt nem kisebb ember ismerte el, mint dr. Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. A nemzeti feltámadáshoz most is Kossuth Lajos szelleme fog elvezetni bennünket. Külföldi érintkezéseiből tudja, hogy a magyarság ma össze van kötve Kossuth Lajos nevével. Debrecen csak multjához hű ennek az indítványnak megtételével és elfogadásával. Debrecen ezzel csak a legnemzetibb irányynak avatott vezetője. Lelke egész haláljával fogadja a közgyűlési határozatot, amellyel elfogadta a törvényhatósági bizottság ezt az indítványt, hogy Kossuth Lajos érdemeit törvénybe iktassák.

Az eljenzessel fogadott beszéd után a főispán kihirdette a határozatot.

is kiszabadítani a börtönből. A megkínzott ember a legközelebbi vonattal hazatért Kunbajára.

— Álmában meggyilkoltak egy csurgói legényt. Székesfehérvárról jelentik: A székesfehérvári ügyészséghez érkezett jelentés arról számol be, hogy Fehérvárcsurgón öszszerosonolt fejfel, holtan találták Lázinger Imre 20 éves csurgói legényt. Lázinger szokása szerint tegnap is a ház padlásán aludt, ott találták meg reggel holtan, vérbefagyva. Valószínű, hogy Lázinger Imrét valamelyik haragosa álmában gyilkolta meg. A gyilkos kézrekerítésére széleskörben folyik a nyomozás.

A mérnöki címre jogosultaknak jelentkezni kell a mérnöki kamaránál. A budapesti mérnöki kamara utóljára felhívja az érdekeltek figyelmét a rendtartásról szóló végrehajtási utasítás értelmében a mérnöki címek viselésére jogosult, akár kamarai tagok, akár nem (külföldi honosok, ha állandóan Magyarországon laknak), folyó évi szeptember 30-ig a következmények terhe mellett jelentkezni kötelesek a kamaránál, a mérnöki nyilvántartásba való felvétel végett. A jelentkezések a kamaránál kapható úrlapok után történnek. Úrlapok hiányán ideiglenesen levélben is lehet jelentkezni a kamaránál, (Budapest, IV.) este 7 óráig, szültségi, anyakönyvi és esetleg névmagyarosítási adatokat, valamint a mérnöki képzettség mellett szóló adatokat okmánnyal kell igazolni.

Lószerzámot találtak Sámsonban. A hajdusámsóni csendőrség átiratban értesítette a debreceni rendőrkapitányságot, hogy náluk letétben van két lószerzám. Minthogy a talált tárgyban sámsoni lakos nem ismert a sajátjára, a csendőrség a környék hatóságaihoz megkeresést intézett. Ha valaki Debrecenből jogos tulajdonára ismer a tárgyban, jelentse be a rendőrségen, II. em. 89. szám alatt.

Baleset munkaközben. Az Egyesült Kefégyár gépházában Bordács József lakatos szerdán délután egy csavar javítása közben hátára zuhant és kisebb sérüléseket szenvedett. A munkást a lakásán vették ápolás alá.

Őszi és téli divatlapok nagy választékban kaphatók Hegedűs és Sándor antikváriumában, Széchenyi u. 2., új helyiség, református kistemplom mögött.

— A „Fehér csodavilág”. Berlinből írják: A berlini filméletnek emlékezetes eseményét képezi az elmúlt pénteki filmbemutató. A „Fehér csodavilág” címen az amerikai P. D. C. gyár kulturális filmjét mutatták be, amely Jack Robertsonnak, a híres utazónak kalandját mutatja be Alasca fehér csodavilágában. Kettedmagával, csak ijjal és nyállal felfegyverkezve egy essztendőt töltött el Alascában, az itt készült felvételek pedig az Északi tenger és az éjjeli nap oly csodás, szindus képét mutatják be, hogy a szemlélő meseországban képzelet magát. A berlini Premier-színház pénztárát napokon keresztül annyira ostromolták, hogy már a kora délelőtti órákban sem lehetett jegyhez jutni.

Ma halestély az Alföldi Pince Étteremben (Alföldi Takarékpálota). Szegedi halászlé. Turócsusza. Záróra 5 órákor. Muzsikál Rác Imre és zenekara.

Festő- és iparművészeti iskoláját októberben nyitja meg Toroczkai Oswald Vigkedvü Mihály ucca 11. alatti műtermében.

Őszi és téli divatlapok nagy választékban kaphatók Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében, Piac u. 34., főposta mellett.

SZÍNHÁZ

MŰSOR.

PÉNTEK: A legkisebbik Horváth-lány. Operett. Bérletszünet.
SZOMBAT: A legkisebbik Horváth-lány. Operett. C) bérlet.
VASÁRNAP délután fél 4 órákor:
A legkisebbik Horváth-lány. Operett. Rendes helyárak. Este:
A legkisebbik Horváth-lány. Operett. Bérletszünet.
HÉTFŐ: A legkisebbik Horváth-lány. Operett. A) bérlet.
KEDD: A legkisebbik Horváth-lány. Operett. B) bérlet.
SZERDA: Carmen. Opera. C) bérlet.

Cirkuszhercegnő. A tavalyi szezon slágeroperettjét újította fel csütörtökön a Csokonai-színház s ez a röpriz volt tulajdonképpen a csaknem teljességében kicsérült operettársulat bemutatkozása. Anyanyit már most ki lehet érezni, hogy — az előző esztendővel ellentétben — a prózai együttes erősebbnek ígérkezik, mint az énekes. Fedora hercegnőt Elek Ica játszotta, aki csak megerősítette a János vitézbéli fellépésekor megformált véleményét: tehetséges — kezdő. Hangja kellemes, de puha, vívőereje nem épen jelentékeny s énekkulturájára még sok csiszolást kíván, játékban elképzelése intelligenciára vall, kifejező eszközei azonban még nem érettek és nüanszirozó képessége nem biztos s ez a grande dame szerep meg-elevenítésénél természetesen megnehezítette feladatát; táncstudását Antók mellett nem lehet elbírálni. Teljesítménye így is biztató. Ferenczy Marianne frissen, verve, ügyesen formálta meg a táncosnő figuráját, hanggal és táncal már kevésbé győzi; Szirmay kevéssé színnel is karakterisztikus és izes, bár a széles kedveltség grotteszkuma nem volt meg benne; az értelmes beszédű, fiatal Mihályi jó anyag, táncstudása azonban különösképpen egy oxfordrugásból áll; Fülöp Sándor rutinos karrierozó, de a poentirozó készség nem épen előnye; Rajz János könnyed, jó technikájú táncos. (bl)

Az esti előadások október 1-étől, szombattól fogva pontban fél 8 órakor kezdődnek!

Október 2-án, vasárnap délután fél 4 órakor kezdődik A legkisebbik Horváth-lány c. Zerkovitz-ujdonság előadása. Az igazgatóság arra való tekintettel, hogy A legkisebbik Horváth-lány előadása iránt szokatlanul élénk jegykereslet mutatkozik, e nagyhatású, népszerűsége számító pompás operettet vasárnap délutánra is kitzítte, hogy módot nyújtson megnézni azoknak, akik bármi oknál fogva az esti előadásokat nem látogathatják. Így tehát a vasárnap délutánra hirdetett Aranyhattyu helyett: A legkisebbik Horváth-lány kerül színre.

Höchtl Margit olaszországi turnéja. Höchtl Margit zongoraművész nő nagy kitüntetésben részesült. Az olasz Filharmóniai Társaság ez év telén Rómában tartandó hangversenyre hívta meg és valószínű Milánóban is lesz egy önálló hangversenye. A művész jó hírnevét azok a külföldi művészek vitték ki Olaszországba, akik a Zenekedvelők Körében hangversenyezve, meghallgatták Höchtl Margitot és el voltak ragadtatva a művész nő fenomenális játékától. Höchtl Margit hangversenye a magyar propaganda egyik erőssége lesz. Höchtl Margit olaszországi hangversenye előtt Debrecenben ad egyetlen zongorahangversenyt október 7-én a zeneiskolában. Jegyek a zeneiskolában kaphatók.

A Zenekedvelők Köre hangversenyei. A Zenekedvelők Köre ez évi hangversenyműsora a legkényesebb izlést is kielégíti. Dohnányi Ernő és Melles kvartettel október 18-án játszik, mikor is a Dohnányi-kvartett és kvintett is bemutatásra kerül. November 8-án Vecsey Ferenc ad hangversenyt, melynek egész bevételét jótékony célra adja. Ez a hangverseny bérletszünetben megy. Ez alkalmmal adják át Vecseynek a díszpolgári oklevelet. November 28-án Ada Sárban fog gyönyörködni a közönség (III. bérleti est). December 14-én Antnia Sala madridi celloművész játszik (III. bérleti est). Október végén vasárnapi matiné keretében a Ferrari-Kösa-Kerpely Jenő trió fog szerepelni. Február végén és márciusban lesz a Kör IV. és V. bérleti estje, egy világhírű hegedűművésszel és egy szintén világhírű magyar énekes-sel.

A színházi iroda hírei:

Ma este „A legkisebbik Horváth lány” című Zerkovitz operettujdonság bemutatója, a címszerepben Timár Ilával. Szenzációs új díszletekkel, ragyogó kiállításal! A másik két Horváth-lányt Ferenczy Marien és Torma Gusztai játsza, a mamát pedig a már is nagy szimpátiának örvendő

Kondrát Ilona. Antók Ferenc Bercei szerepében tetézi eddigi sikereit, míg Rezeda propellerkapitány szerepében az új kiváló táncoskomikus: Fülöp Sándor fogja próbára tenni a közönség nevetőizmait. Kívülök pompás feladathoz jutottak: Szirmay Vilmos, Szigethy Bandi, Turbók Rózsi, Virágháty Mihályi Ernő. Az est fénypontja Bihary Sándor mulató-jelenete lesz. Remete művészi rendezése és Szatmáry karnagy betanításában a kar, valamint a jobbnál-jobb ének- és táncszámok az eddigénél is nagyobb sikerre tarthatnak számot. A legkisebbik Horváth-lány ma és a legközelebbi napokon műsoron marad és az előjelekből ítélve, zsufolt házak fognak tapsolni az utólrhetetlen és kitűnő együttesnek.

Vasárnap délután: Az aranyhattyu. Elek Ica vasárnap délután fellép az Aranyhattyu mérsékelt áru előadásán! Zsuzsikát ezuttal Torma Gusztai kreálja, akinek Egerben is őszinte sikere volt e szerepében. Antók, Szigeti Jenő régi szerepeiket tartották meg, új lesz Sally szerepében Ferenczy Marien, Bobby szerepében Rajz János, mint sheriff Szirmay, végül mint Ribizli: Fülöp Sándor.

„A LEGKISEBBIK HORVÁTH LÁNY” — ZERKOVITZ LEGNAGYOBB SIKERŰ OPERETT-ÚJDONSÁGÁNAK KOTTÁJA ÉS GRAMOFON LEMEZE KAPHATÓ HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. ZENEMŰ- ÉS GRAMOFON-OSZTÁLYÁBAN, DEBRECEN, FERENC JÓZSEF UT 34.

MOZGÓSZÍNHÁZAK:

PÉNTEK - SZOMBAT - VASÁRNAP
szeptember 30, október 1, 2

VIGSZÍNHÁZ

VILÁGFILM! VILÁGFILM!
PAUL KELLER
világhírű regénye filmváltozatban:

Hágár fia

Régi történet mai emberekkel 8 felv.-ban
Főszereplők:
Mady Christians és Werner Futterer
Kísérő: A fekete varázsló bohózat.

URÁNIA

VILÁGATTRAKCIÓ!

Csak 16 évesek felültek nézhetik meg!

Gottfried Keller világhírű regénye után

A lidércnyomas

(A láthatatlan tanu)

Társadalmi dráma 10 felvonásban.

Főszereplők: Harry Liedtke, Lee Parry és Vivian Gibson.

Kísérő: Fridolin, az enniváló, bohózat.

JÖNNEK! Péntektől: Az évad legnagyobb és legjobb filmjei! — A nagy szüret. Csárdáskirálynő.

SPORT

A vasárnapi program.

Vasárnap a Bocskay Budapestén játszik bajnoki mérkőzést a III. ker. FC-vel és Debrecenben csak két amatőr bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. A DTE-DVSC mérkőzést a Diószegi uton, a DMTE-DEAC mérkőzést pedig az egyetemi pályán játszik le. — Kárhuzatos dolog, hogy ez egycsületek még két mérkőzést sem tudnak egy pályára hozni és így az amatőrmeérkőzések korszamu közönsége is megoszlik két pálya között. Nem lehet csodálkozni, ha ilyen atmoszférában az amatőrök teljesen el fogják veszteni közönségüket, amely joggal elvárhatja, hogy belépődijáért kettős mérkőzést kapjon.

Nagy József az Attila tréneré.

Az Attila jóképességű játékosokból álló csapata nem képes olyan eredményeket elérni, amit játékrejénél fogva a vezetőség és Miskolc közönsége várt tőle. Ennek okát abban látják, hogy hiányzik a csapatnál a megfelelő vezetés és a megfelelő tréneri munka. Már régebbi idő óta — még amikor Nagy József a Bocskaynál volt — szemel vetett az Attila vezetősége a kiváló trénerre, de olyan kevés fizetést ígért, hogy Nagy József nem fogadhatta el a felkínált szerződést. Azóta többször járt Nagy József Miskolcon, de a megegyezés akadálya mindig az anyagi differencia volt. Végre az Attila vezetősége is belátta, hogy egy jó trénerért nem szabad sajnálni a pénzt és az általános óhajnak engedve, leszerződttette Nagy Józsefet, aki szerdán délután Miskolc egész sportársadalmának jelenlétében megkezdte a játékosok trenirozását. Miskolcon általános bizalom fogadta Nagy József megjelenését s erősen bíznak az Attila feljavulásában és sikeres szereplésében. — Nagy József működését Debrecenből is figyelni fogják, mert kíváncsiak arra, hogy melyik csapat fog a két rivális közül előbb végezni; a Bocskay vagy az Attila?

A Karcagi Move birkozóversenyének döntő mérkőzései Debrecenben. Pénteken este pontosan 8 órai kezdettel a DTE Péterfia uca 76. sz. alatti tornacsarnokában lesznek megtartva a Karcagi Move birkozóversenyének döntő mérkőzései. A pehelysúlyban a kerület két legkiválóbb birkozója Kovács János DMTE és Lengyel József küzdenek meg az elsőségért. Mindkét versenyző hibapont nélkül jutott el a döntőig, így teljesen egyenlő eséllyel indulnak a küzdelembe. A könnyűsúlyban Pap István és Szöke János DTE és Vass Pál DVSC kerültek a döntőbe.

Mind a három versenyző országos viszonylatban is a legjobbak közé tartozik, amit bizonyít az is, hogy a legutóbb Budapesten rendezett országos versenyeken győztesként kerültek ki. A Vass-Szöke mérkőzés győztese Pappal fogja e súlycsoport döntőjét megvívni s e küzdelem elkeseredett és izgalmas lesz. A nagyközönsúlyban Ferenczy Lajos DMTE egy hibaponttal, Krámer László, Friss Andor DTE, valamint Nyitrai Kálmán DVSC hibapont nélkül állanak. A döntőt valószínűleg Krausz és Ferenczy fogják megvívni. A második és harmadik helyezéért Friss és Nyitrai fognak hevesen küzdeni. A döntőmérkőzéseket husz filléres tréningjegyekkel lehet megtekinteni. (P. P.)

KÖZGAZDASÁG

Ma nagy fedezővásárlások voltak a határidőpiacon

Határidőzlet előfordult kötései: Buza: Október 30.36, 42, zárlat 30.40—42. Március 33.00, 90, zárlat 32.88—90. Május 33.42, 38, zárlat 33.36—38. — Rozs: Október 28.76, 29.02, 28.96, zárlat 28.94—96. Március 30.44—36, zárlat 30.34—36. — Tengeri: Május 25.10, 12, 14, zárlat 25.12—14.

Készárúzet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 30.50—70, 80 kg 31.20—31.35, felsőtiszai 77 kg 30.35—55, 80 kg 31.10—25, fejérmegyei 77 kg 30.30—50, 80 kg 31.00—31.15, dunántúli 77 kg 30.25—30.45, 80 kg 30.95—31.05. — Pestvidéki rozs 28.60—75, egyéb 28.50—65, takarmányarpa I 25.25—75, II 24.75—25.25, felsőmagyarországi sörarpa 27—31.00, egyéb 26—28.00, köles 23.50—24.00, tengeri 24.50—75, zab I 22—22.50, II 22.50—23.00, repce 46—47.00, korpá 18—18.25, lucernamag 1810—1900, lóheremag 170—190.

Valutaárfolyamok: Angol font 27—79—27.95, Belga frank 79.55—79.85, Cseh korona 16.88—16.96, Dán korona 152.85—153.45, Dinár 10.015—10.075, Dollár 568.20—570.60, Francia frank 22.45—22.65, Hollandi forint 228.70—229.70, Lengyel zloty 63.40—64.40, Lei 3.53—3.59, Lira 31.30—34.60, Német márka 135.75—136.25, Osztrák schilling 80.45—80.85, Norvég korona 150.45—151.05, Svájci frank 110—110.40, Svéd korona 153.45—154.05.

A debreceniek találkozóhelye

Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az

István Király szálloda

VI., Podmaniczky-utca 8.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

Kelet-Magyarország legnagyobb és legdusabban felszerelt

férfi-, fiuruha áruháza

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen, közvetlen a Bika-szálló épületében

VARRÓGÉPEK
CSILLÁROK
GRAMOFONOK
KERÉKPÁROK
 ELŐLEG NÉLKÜL
 A LEGKEDVEZŐBB
RÉSZLETFIZETÉSRE
KATZ ANDOR
 GÉPÁRUHÁZÁBAN
PIAC UCCA 83. SZ.
 KIRÁLY U. SARO
 TELEFON: 7-78
INGYENESGÉPHIMZÉSOKTATÁS!

HAASENSTEIN
ÉS VOGLER
HIRDETŐ IRODA R. T.
 BUDAPEST,
 V., DOROTTYA U. 11.
 Telefon: Teréz 234-45.

Felvez
hirdetéseket
 a világ minden lapja részére.
 *
Reklámterveket készít
 *
 A gazdasági propaganda célhoz vezető legalkalmasabb és legolcsóbb módjait kidolgozza
 *
 Társházak Európa minden jelentősebb városában

Ócska ólomot
 minden mennyiségben veszünk
Hegedűs és Sándor rt.
Plac ucca 49.

982/1927. vh.
Árverési hirdetmény-kivonat.
 A debreceni kir. járásbírósnak 1927. Pk. II. 19901/2. sz. végzése folytán dr. Grünberger Jakab ügyvéd által képviselt Rosenbaum és Fontó debr. cég javára 472 pengő 26 f. tőke, ennek 1927. április hó 6-tól járó 18% kamatai, 102 P 74 f. eddigi, a lent és a még felmerülő költségekkel és járulékaiból álló követelésének behajtása végett — eddig fizetett összeg betudásával — alperes vámospécsi lakos ellen 1927. évi szeptember 30. napján délelőtt fél 10 órakor Vámospécsen, 639. sz. alatt a debreceni kir. járásbírósnak 1927. P. 2995/3. sz. végzése alapján az 1927. Pk. II. 19901. sz. végreh. jtkönyvben 1-12. t. a., az 1927. Pk. II. 19901/2. sz. végreh. jtkönyvben 2-5. t. a. le- és felülfoglalt s 2072 pengőre becsült férfiruha, kalap és csizmából álló ingóságok nyilvános bírói árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is eladatnak.
 Kelt Debrecen, 1927. augusztus hó 31. napján.
 Lőrincz Endre
 kir. bír. végrehajtó.

Weiss Manfred gyártmányu mezőgazdasági gépek

BIZOMÁNYI RAKTÁRA

Kovács Gyulánál, Bika szálló mellett, sarkon

DISZNÓSHORVÁTI
S Z É N
 a korsódi szénmedence egyik legjobb szene kartei lenalul szállítja minden osztályozásban a kartei len kívül
DISZNÓSHORVÁTI BARNASZÉNÁNYA T. T. Levélcím: Budapest, 4. sz. postahivatal, 35. fiók. — Körzeti köpveleők felvételek!

Most szerezz be
tűzifaját és szénét
Békési és Lőw
 cégéi, mert most legjobb a minőség, legolcsóbb az ár. Eladás kicsiben és nagyban. — Telep: Homokkert, „Hungaria” malom mellett. Bánffy-u. 4. Telefon: 9-45

Padlólakkok
 a legszebb színekben, a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók
STERN festéközlet
PIAC-UTCA 10. Előkelő szobák

Diáksapkák
 minden iskolához kaphatók
Szabó Jánosnál
 ref. püspöki palotában.

APRÓ HIRDETÉSEK.
ELADÁS

- Iskolacipők**
 és mindenféle divatos és tartós cipők legolcsóbban Guttman David főfősnél, cipősztyalon, Csapó u. 33-35. Nem vásári cipők! 1219
- Lusztig**
 asztalosmester, Deák Ferenc ucca 10. Iparkiállítás első díjjal kitüntetve. Készítményei: mű- és egyszerű butorok, irda-, üzletberendezések és épületmunkák. 1483
- Tekintse meg!**
 Nagy vasúzet kályha, tüzhely, cső, edény kirakatát. Csapó ucca kanyarodó. 1482
- Jomkipur papucs**
 és gumitalpu vászoncipők legolcsóbban Guttmannál, Csapó ucca 33-35. 326
- Torna-**
 és mindenféle cipők legolcsóbban Guttmannál, Csapó ucca 33-35. 325
- „Ideál”**
 folytonégó kályhák legjobbak, — egyedárusítás Bakos vasúzetében. Csapó ucca 86. 1472

MAGYAR SZABAD.
PATKÓGYÁR RT.
 Érdekközösségben a Mannesmann Coburg Vasművek R.-T.-gal
DEBRECEN, HID UCCA 4. SZ.
 Gyárt és szállit elsőrendű kivitelben
folytonégó kályhákat
 fekete, nikkelt és zománcozott kivitelben,
öntött és karikás kályhákat
 füstesöveket és mindenemű öntvényeket, sodronyfonatokat fekete és horganyozott kivitelben !!!!

Olcsó és jó szücsárukat
 csak
Nagy Józsefnél, Szent Anna ucca 3. szám
 lehet beszerezni.
 Gyermekbundák már 50 pengőtől. Női bundák 60 pengőtől.
 Nemes prémek óriási választékban. Telefon 12 92.

Mindenemű villamossági cikkek
csillárok nagy választékban
 Legújabb külföldi rádióújdonóságok megérkeztek!
 Tekintse meg kirakatomat!!
SIMON JENŐ
 József kir. herceg ucca 3. Bika-fürdő bejárata mellett. Telefon 13 22.

- MARVANYMOZAIK,**
 cementlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műhagyományi Füüdő ucca 2. sz. 955
- Legerősebb**
 szappanfőző szóda —.60; 1 liter Shell benzín —.48; Karbolineum —.48; Szappanok, festékek, ecsetek, meszelők legolcsóbban a Belvárosi Festékházban, Hatvan u. 2. 1381
- Porosz szén**
 prima minőségű, hazaszállítva 6 P 80 fillér. Rosenfeld Kálmán tűzifa kereskedő, Salétrom ucca 12. — Telefon: 674. 1362
- Szörme**
 dolgait legolcsóbban beszerezheti és szörmebundáját átalakíthatja a legújabb divat szerint Kőváry szücsmesternél, Piac ucca 42., — Pannónia-udvar. 1357
- Hencserek,**
 diványok, matracok készen kaphatók Glatstein kárpitos mester-nél, Püspöki palota (bent az udvarban). 1332

Urihölgyek figyelmébe!
A legújabb minták előrajzoláshoz megérkeztek. Gyapjufonalakban nagy választék. Szilágyi, Széchenyi u. 1. 1485

Babi kabátokat,
bubi ruháskákat, iskolaruhákat, fehér himzéseket olcsón vállalok részletre is. Kézimunka-, Gyermekdivat Szalon, Arany János u. 16. 1334

Kóser
tokaji bor literje 2 pengő. Hordóskáposzta Kupfernél, József kir. herceg ucca.

JÓMINŐSÉGÜ
csertéglá és cserép kapható a Tóth és Sebestyén rt. kishegyesi-uti téglagyárából. Eladása Simonffy ucca 1/a. II. emelet. Telefon 6-10. 955

Tűzifa,
bűkk és tölgyhasáb, vágontételekben, termelési árban kapható Pollák Zsigmondnál, Debrecen. 1397

SIRKÖVEK
műkőből, terméskőből olcsón kaphatók a Debreceni Műkőgyárnál. Fürdő ucca 2. 388

Butorszínór,
paplangomb Barca paszományosnál legolcsóbb. Degenfeld tér 3. 1327

Elegáns
ruhát készít szolid árban Heimann Albert uridivatszabó, Hatvan u. 33. 1369

Berakó
konyhaplakt 27x30-as, rámaival, nagy sütővel, eladó. Poroszlai ut 53.

Üzleti berendezés
— minden szakmának megfelelő — sürgősen eladó. Értekezhetni dr. Kuthi ügyvédnél, Kossuth u. 8.

Jókarban
levő cserépkályhák eladók. Piac ucca 68., I. emelet, keresztépület.

Nyári kelmék
férfi és gyermekruhákra mélyen leszállított árban Kupfer posztónál, Kistemplombazár. 1188

Sirkövek
minden kivitelben leszállított gyári áron részletfizetésre is kaphatók. Hunyadi ucca 14. 777

Denaturáltszesz,
kartellen kívüli árban kapható — Pollák Zsigmondnál, Debrecen. 1397

Függönyrojt,
butorszínór, paplangomb legolcsóbban a Paszománygyárban, Piac u. 32. 1327

HOMOK,
építkezésre kiválóan alkalmas, kapható a Közraktárban. Telefon 58. 965

Új butorok
leszállított árakban, hálósobák, konyhabutorok, bőrgarnitúrák, diványok, hencserek, szalóngarnitúrák, tükrök, mindenféle butorok: Széchenyi ucca nyolc. 1003

Korcsmárosok!
Nagy, kerek asztal, 10 személyes, asztal-ágy, kétágy létra eladó. — Poroszlai ut 53.

Magyar
bélyegkatalogus, legújabb részletes kiadás. Kapható: Bélyegthonban, Poroszlai ut 51.

A Hortobágy Mámalom RT.
Böszörményi ut 1. sz. alatti telepen évtizedek óta fenálló lisztüzletben az általános elismert jóminőségű liszt, korpá, tengeri, árpa és darák változatlanul állandóan kaphatók. Telefon megrendeléseket bármilyen kis tételben is házhoz szállítunk. Telefon 179.

Ünnepi kalács
olcsó áron kapható Kohn sütődjében, Simonffy 18. 268

Eladó
két nagy láda Piac ucca 34. 5
RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE
is Mándokinál, Arany János ucca 13. 284

Szoba,
konyha, új butorral, elköltözés miatt átadó. Eötvös ucca 30. sz.

Pontos órák,
arany, ezüst ékszerek legjutányosabban. Óra-, ékszerjavítások szakszerűen készülnek Sretter János órás és ékszerésznel, Debrecen, Batthyány ucca 13. 1311

KERESLET

Manikűrös
kisasszony, elsőrendű munkás, üzletbe ajánlkozik. Cimet a kiadóba kérek „Szorgalmas” jelígre.

Irodai
gyakorlattal bíró tisztviselőt vagy tisztviselőnt felvesszünk. Gép- és gyorsírásban jártas előnyben. Ullmann részvénytársaság. 334

Budapesti
cég keres debreceni telepe részére kereskedelmileg képzett vezető-tisztviselőt. Részletes ajánlatokat — esetleg fényképpel — eddigi működés, referenciák és fizetési igény megadásával „Existencia” jelígre kiadóba. 1481

Intelligens
leány bármilyen irodai állást vállal csekély fizetés mellett. Cim a kiadóban. 329

Házvezetőnő,
esetleg szakácsnőt keres vidéki orvoscsalád. Jelentkezni bizonyítvánnyal: Adlernél, Hatvan ucca 13. 324

Munkásleány
azonnal felvétetik szikvizgyárba. Csokonai ucca 31. 333

Kiszolgáló leányt
és kifizető fiút azonnali belépésre keresek. Klein Vilmos, Arany János 10. 331

Kocsis
azonnal felvétetik. Csokonai ucca 31. 332

Napi
8—10 pengőt könnyen kereshet kisebb képek árusításával. Jelentkezés okmányokkal: Deák Ferenc ucca 24., földszint 3., festő. 308

Tőkével társulnék
gyorsan lebonyolítható biztos üzlethez. Ajánlatokat kiadóba kérek „Rentabilis” jelígre. 192

Használt
billiárdasztalt és írógépet keres a Debreceni Iparoskör megvételre. Ajánlatok az Ipartestület jegyzőjénél (Simonffy u. 1/c., I. emelet) adandók be. 291

HOSSZABB
bizonyítvánnyal rendelkező és jobb házaknál szolgált perfekt szakácsnőt fiatal pár azonnali belépésre keres. Cim a kiadóban. 83

TIZEZER
pengővel társat keresek saját házamban elhelyezett vendéglőm, mozi és táncteremnek alkalmas üzletemhez. Tóth Imre vendéglős, — Püspökladány, Főucca. 297

Okleveles
református lelkész, kinek államszámvetési és katonai vizsgája is van, bizalmi vagy bármilyen állást keres helyben vagy vidéken, esetleg gazdaságban (uradalomban). Cime a szerkesztőségben. 4854

Traktor
kezelő, aki Phöl traktorral teljesen tisztában van, annak szerelését is érti, csak elsőrendű szakember, jelentkezzen: Perlstein Testvérek, Nyirtas állomás, Pátroha. 307

Keresek
október elsejére megbízható, jól-főző mindenese szakácsnőt parkettes lakásba, kis családnak, hosszú bizonyítvánnyal. Jelentkezni d. u. 2—3 között. Cim a kiadóban. 285

Portlandcement
és gipsz állandóan kapható Pollák Zsigmondnál, Debrecen, Miklós u. 13. 1397

Joghallgató
középiskolai tanuló tanítását elvállalja. Cim: Arany János ucca 45., uccai lakás. 287

Sirkövek,
fejfakövek műkőből és természetből legolcsóbban beszerezhetőek és megrendelhetők. Aranyozást és betüvést jutányos áron vállal Polgári Lajos, Tócsóskert. Faiskola ucca 7/g. 3938

KIFUTÓ LEANYT
felvesz a Hegedűs és Sándor rt. nyomda, Piac ucca 49.

Finanszírozó
társat keres nagyobb földberlethez vagy fővárosi forgalmas trafik, nagyáruda vételéhez jogosult hadirokkant tiszt. „Biztosított” jelíggel választ kiadóhivatal továbbít. 118

Perfect gyors és gépirónót keres
azonnali belépésre a Mándy ura dalom nyirtátori irodája, aki más irodai teendőkhöz is jártassággal bír. Ajánlatot eddigi működésről a fizetési igény megjelölésével kérjük

VEBYES

Igen tisztelt vevőim, bérlőim,
megrendelőim szives tudomására hozom, hogy az elhalálozott férjem 25 éves vízvezetési vállalatát szakértő vezetése mellett továbbvezetem, kérem további nb. pártfogásukat. Tisztelettel: özv. Emerich Vilmosné, Arany János u. 16. 1334

Orvostanhallgató
szerény díjazásért korrepetál középiskolásokat. Cim a kiadóban. 328

Különbejárato
csinosan butorozott szoba kiadó. Kossuth ucca 26. szám. 327

Egy
butorozott szoba Piac ucca 30. sz. alatt kiadó. Fazekas. 323

Központi
fűtéssel uccai egy, esetleg két szoba előszobával azonnali kiadó. — Cim a kiadóban.

Több
üzlethelyiség kiadó. Cegléd u. 11. 309

Figyelmes kiszolgálás,
elsőrendű munkaezők a Werbőczy ucca 2. szám alatti „Karola” hölgy fodrászszalonban. Fejmosás —80, ondolás 1.20, manikür —50. — Bérletváltásnál 20% kedvezmény. Tisztviselőknél külön engedmény. Csinos tanulóleányt felveszek. 1323

Kiadó
csinos butorozott szoba különbejárattal. Piac ucca 40. szám, hátul-só lakás oldalt. 295

Posztótalpu komód cipők
páronként P 1-60-ért kaphatók Emerich Samu cégnél Csapó ucca 7

4—5 hektoliter
must, vagy szőlő szüretelés előtt eladó. Péterfia 23. 330

Egy
vendéglőhelyiség, berendezéssel kiadó. Cegléd 11. 310

Földhasznóbérlés
Békés megyében, 328 hold tanyával, holdanként 275 kgr. buza; 150 hold tanyával évi 110 mázsa buza, 30 mázsa árpa és 20 mázsa tengeri, 6 éves bérletre kiadó. Dezső, Kossuth ucca 16. 315

Hétszázholdas
elsőosztályú feketeföld, urilakkal, gazdasági épületekkel Békés megyében tizennégy milliárdért eladó, de csak komoly vevőkkel tárgyalok. Dezső László irodája, Kossuth ucca 16. 303

Háromszobás uri lakás,
mellékkeliségekkel, az egyetemhez közel, melyhez egy katasztrális hold szőlő is tartozik, október egytől kiadó. Értekezhetni: Honvéd ucca 9/B alatt. 267

Német,
francia órákat alaposan, jutányosan tanít okleveles tanerő. Cim a kiadóban. 313

Két
különbejárato csinosan butorozott szoba kiadó. Miklós u. 7. 311

CSINOSAN
butorozott szoba két uri egyn részére a református kollégium mellett kiadó. Cim a kiadóban.

Egy
nagy szoba, mellékkeliségekkel azonnali kiadó. Vigkedvő Mihály ucca 30. 312

Német
nyelvoktatás született német tanerőnél legjobb és legkönnyebb fel-fogható módszer szerint jutányos árban: Darabos 7.

Kun József
uriszabó, Széchenyi ucca 1. Saját, valamint hozott kelméből készít elegáns ruhákat legjobb kivitelben, olcsó árban. 966

FACEMENTETŐK
javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan ucca 15. 452

Mérlegkészítő
mülakatos műhelyem áthelyeztem Méliusz-tér 9. (Kossuth uccai templomnál). Bihari mérlegkészítő. 959

Zálogház, Hunyadi u. 14.
folyósít előnyös feltételek mellett kölcsönöket ékszerekre, biciklikre, autókra s mindenféle kereskedelmi árukra. 777

Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját készítésű butorait. 1172

Egy
butorozott szoba kiadó. Arany János ucca 16. szám.

Irodának
vagy orvosi rendelőnek két szoba a Piac uccán kiadó. Cim a kiadóban. 270

Menekült órák
szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat Rákóczi-u. 36. sz.